

Číslo: 5067/2021-2022

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch od 01. 03. 2022 do 03. 03. 2022

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola s materskou školou, J. V. Dolinského 2, Martin	
Zriaďovateľ	Mesto Martin

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Ivan Hrozienčík, riaditeľ školy

Mgr. Zdenko Bošanský, zástupca riaditeľa školy

PaedDr. Anna Štefánková, zástupkyňa riaditeľa školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 5067/2021-2022 zo dňa 21. 02. 2022 **inšpekciu vykonala:**

Mgr. Eva Pazúriková, školská inšpektorka, ŠIC Žilina

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Stav realizácie hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí v materských školách.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

MŠ podľa zriaďovateľa	štátna		
Forma výchovy a vzdelávania	celodenná		
Počet tried	6	Vyučovací jazyk	slovenský
Počet detí	136	<i>z nich počet detí so ŠVVP</i>	0
		<i>z nich počet detí zo SZP/MRK</i>	0
Počet pedagogických zamestnancov	12	<i>z nich počet vedúcich pedagogických zamestnancov MŠ</i>	1
Počet pedagogických asistentov	0		

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Formálne predpoklady pre plnenie zámerov hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí

Výchovu a vzdelávanie (ďalej len V a V) materská škola (ďalej len MŠ) uskutočňovala prostredníctvom Školského vzdelávacieho programu „Martinské Slniečka“ (ďalej len ŠkVP),

ktorý svojím obsahom smeroval k rozširovaniu poznania detí vo vzťahu k svojmu regiónu, jeho histórii, slovesnosti a folklóru a tiež k podporovaniu ich pozitívneho vzťahu k regionálnej kultúre, ľudovým zvykom a tradíciám. V dokumente boli zakomponované stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti (ďalej len VVČ) vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra so zameraním na hudobnú výchovu (ďalej len Hv) a podporu rozvíjania hudobnej gramotnosti detí (ďalej len HG). Obsahoval aj podporné aktivity¹ týkajúce sa rozvíjania HG detí.

Z obsahu dokumentácie² MŠ vyplynulo, že škola do nej zahrnula zámery, postupy, pravidlá a tiež osvetovú činnosť v oblasti Hv a podpory rozvíjania HG detí.

Zápisnice zo zasadnutí metodického združenia preukázali, že učiteľky MŠ sa interne vzdelávali v oblasti Hv, vzájomne si odovzdávali poznatky z externého vzdelávania, tvorili odborné portfólio, ktorého súčasťou bol interný metodický materiál z ich vzdelávaní týkajúci sa Hv a podpory rozvíjania HG detí. Rovnako sa zaoberali hodnotením realizovaných podporných aktivít. Zástupkyňa riaditeľa školy v rámci zasadnutí pedagogickej rady prezentovala zistenia z realizovanej kontrolnej činnosti so zameraním na rozvíjanie HG detí. Na zasadnutiach pedagogickej rady sa učiteľky aktívne zaoberali monitorovaním napredovania detí v oblasti Hv.

Z informačného dotazníka pre riaditeľa školy, ako aj z dokladov³ o ďalšom vzdelávaní pedagogických zamestnancov vyplynulo, že v ostatných dvoch rokoch desať učiteliek vrátane zástupkyne riaditeľa školy absolvovali vzdelávanie so zameraním na Hv a podporu rozvíjania HG detí, čím si v uvedenej oblasti rozširovali svoje profesijné kompetencie. Uvedené zistenie korešpondovalo s vyjadrením pedagogických zamestnancov v zadaných dotazníkoch, v ktorých šesť učiteliek potvrdilo účasť na vzdelávaní v oblasti Hv. Zástupkyňa riaditeľa školy dotazník nevyplňovala, rovnako ako ani tri učiteľky, ktoré boli v čase školskej inšpekcie práceneschopné.

Pre uskutočňovanie činností s hudobným zameraním mala škola v každej triede zriadený hudobný kútik, ktorého súčasťou bol Orffov inštrumentár, audiovizuálna technika, hudobné nahrávky a rôznorodá detská literatúra. Súčasťou materiálno-technického vybavenia v troch triedach bol klavír a v ďalšej triede prenosný elektronický keyboard. V rozhovore zástupkyňa riaditeľa školy vyjadrila, že učiteľky počas VVČ využívajú interný metodický materiál zameraný na Hv, notové záznamy a tiež vlastné hudobné nástroje⁴, čo korešpondovalo s ich odpoveďami v dotazníku, v ktorom tri uviedli, že spev detí sprevádzajú na gitare. Ďalších šesť učiteliek uviedlo, že počas VVČ aplikujú hru na flaute a jedna na fúkacej harmonike. V priebehu hospitácie učiteľky využili hudobné nahrávky prostredníctvom notebooku a interaktívnej tabule a jedna učiteľka uplatnila aj hru na klavíri.

Výchovno-vzdelávacia činnosť

Stav realizácie Hv a podpory rozvíjania HG detí v MŠ bol sledovaný v dvoch triedach pre deti vo veku päť rokov až šesť rokov v čase všetkých dopoludňajších činností.

¹ Divadelné interaktívne predstavenia; hudobné divadlá: Babadlo, Sniečko a iné; hudobné koncerty: Nobo agentúra, Ujo Ľubo; verejná prezentácia detí na spoločensko-kultúrnych podujatiach; súťaže a iné

² ŠkVP; školský poriadok

³ Osvedčenia z absolvovaných modulov profesijného rozvoja: Rozvoj grafomotorických zručností prostredníctvom hudobných hier 1. časť, 2. časť; Rozvoj reči a pozornosti prostredníctvom hudobných hier; Rozvíjajúce hudobné hry pre deti v MŠ; Leto, hudobno-pohybový projekt

⁴ Flauta; gitara; fúkacia harmonika

Učiteľky v rámci plnenia zámeru vzdelávacej aktivity s hudobným zameraním cielene podporovali HG detí. Taktiež v priebehu ostatných foriem⁵ denných činností využívali integrované prelínanie činností s hudobným zameraním. Z odpovedí učiteliek v zadanom dotazníku vyplynulo, že Hv počas VVČ integrujú (25 % rozhodne áno, 75 % skôr áno).

Deti o aktivity rozvíjajúce HG prejavili záujem, aktívne sa do nich zapájali. Porozumeli stanovenému zámeru, obsahu zaradených piesní a neznámym slovám, ktorých význam im učiteľky podľa potreby vysvetlili. Uvedené zistenie sa zhodovalo s odpoveďami učiteliek v dotazníku, v ktorom vyjadrili, že sa s deťmi rozprávajú o myšlienke piesne a význame neznámych slov (50 % rozhodne áno, 50 % skôr áno).

Učiteľky akceptovali metodické usmernenia uskutočňovaním aktivít súvisiacich so stanoveným zámerom činnosti⁶. Pred spevom aplikovali prípravné cvičenia⁷ a tiež efektívne stratégie podporujúce HG detí. V dotazníku všetky učiteľky (75 % rozhodne áno, 25 % skôr áno) potvrdili realizáciu prípravných cvičení pred spevom.

Deti poznali texty aj melódiu detských piesní a hudobno-pohybových hier, často, s radosťou a primerane nahlas spievali.

Pri speve uplatňovali správne dýchanie. Ich spev, ako aj spev učiteliek, bol intonačne čistý, prispôsobený optimálnej hlasovej polohe a hlasovému rozsahu detí. Prostredníctvom klavíra učiteľka v jednej triede udávala deťom spevácku polohu, na ktorú deti adekvátne reagovali, dokázali spievať s hudobným sprievodom.

Počas VVČ deti aplikovali poznatky z činnosti s hudobným zameraním, riešili úlohy súvisiace s ich obsahom. S cieľom podporiť poznanie detí pri objavovaní súvislostí tempa, rytmu a melódie im učiteľka v jednej triede umožnila pozorovať mechanický metronóm. Deti sa so záujmom zoznamovali s jeho funkciou a využitím pri udržiavaní rovnomerného rytmu v hudobnej skladbe. V piesňach, alebo hudobných skladbách reprodukovovaných prostredníctvom klavíra, ako aj pri rytmizácii, adekvátne reagovali na zmenu tempa melódie piesní a tiež na dynamiku⁸ udávanú učiteľkami. Rozlišovali hudobné a nehudobné zvuky, porovnávali intenzitu zvukov, identifikovali zdroj zvuku. V jednej triede deti v počúvanej skladbe podľa farby zvuku dokázali identifikovať, pomenovať a triediť na skupiny⁹ podľa druhu rôzne hudobné nástroje¹⁰. Taktiež na základe sluchového vnímania rozlišovali a určovali vo vypočutej skladbe chlapčenský alebo dievčenský hlas.

V tanečných a hudobno-pohybových hrách a tiež pri tvorivom pohybovom stvárnení podľa rytmu reprodukovanej skladby na klavíri deti uplatňovali tanečné prvky¹¹. Pohybom reagovali na zmenu tempa, rytmu a intenzity hudobného sprievodu aj s využitím pomôcok¹². Text, charakter piesne a jej melódiu vyjadrovali kultivovaným pohybom tela, vhodne aplikovali hudobno-dramatické prvky.

Učiteľky zadávali deťom zmysluplné otázky súvisiace so zámerom činnosti, na ktoré dokázali adekvátne reagovať. Bezprostredne sa vyjadrovali o obsahu a vlastných

⁵ Hry a činnosti podľa výberu detí; zdravotné cvičenie; činnosti zabezpečujúce životosprávu – osobná hygiena; pobyt vonku

⁶ Pozorovanie nahrávky „Fíha tralala - Semienka“, „Proxík a hudobné nástroje“ na interaktívnej tabuli; hra detí na rôznych druhoch klavírov; skladanie harmoniky z papiera; rytmizácia rôznymi spôsobmi; vytváranie hudobných sprievodov k piesni, hudobno-pohybové hry a iné

⁷ Rytmické, artikulačné, dychové a sluchové

⁸ Silno; slabo; ticho

⁹ Dychové; klávesové; strunové

¹⁰ Klavír; husle; harmonika; bubon; gitara; trúbka; flauta a iné

¹¹ Prísunové kroky do strán, dopredu; dozadu; otočky; úklony

¹² Šatky; kvety

pocitoch z piesne, hudobno-pohybovej a hudobno-dramatickej činnosti. Adekvátnu spätnú väzbu o ich výkonoch učiteľka deťom poskytovala len v jednej triede. V zadaných dotazníkoch sa však všetky učiteľky vyjadrili, že hodnotia pokroky detí v oblasti rozvoja a preukázania ich HG (12,50 % rozhodne áno, 87,50 % skôr áno). Rovnako len jednej triede ich učiteľka podporovala v hodnotení a sebareflexii, preto hodnotenie vlastného konania a konania iných detí v druhej triede deti nemali možnosť preukázať.

Pri manipulácii s hudobnými a rytmickými nástrojmi učiteľky uplatňovali praktické hudobné zručnosti. V jednej triede učiteľka umožnila deťom hrať na rôznych druhoch klavírov. S využitím notového záznamu s farebne očíslovanými notami, dokázali zahrať melódiu detskej piesne.

Učiteľky deťom poskytli príležitosť tvoriť rytmický sprievod k piesni s využitím ozvučných drierok, tamburíny, rôznych druhov hrkállok a triangu, počas ktorého deti preukázali technicky správnu aplikáciu.

Interaktívnymi rytmickými aktivitami učiteľky napomáhali deťom porozumieť spojeniu rytmu a obsahu slov. Deti vokálne, synchronne, ostinátne hrou na tele¹³ alebo s využitím s rytmických nástrojov rytmizovali slová, riekanky, vyčítanky, piesne a tiež melódie.

Učiteľky pri činnostiach s hudobným zameraním efektívne podporovali spevácke, sluchové, hudobné, rytmické, hudobno-pohybové a hudobno-dramatické realizovanie sa detí počas VVČ.

Učiteľky v zadanom dotazníku uviedli, že pri činnostiach s hudobným zameraním preferujú a realizujú hudobno-pohybové, vokálne a rytmické činnosti. Ďalej sa vyjadrili, že pri príprave a realizácii činností s hudobným zameraním im najčastejšie spôsobuje problémy veľký počet detí v triede a tiež náročnosť činností s hudobným zameraním vzhľadom na individuálne výchovno-vzdelávacie potreby detí a ich momentálne dispozície. Dve učiteľky sa vyjadrili, že pri príprave a realizácii hudobných činností pociťujú obavy vzhľadom na to, že Hv neobľubujú a nemajú k nej vzťah.

2 ZÁVERY

ŠkVP svojím obsahom smeroval k rozširovaniu poznania detí vo vzťahu k svojmu regiónu, jeho histórii, slovesnosti a folklóru a tiež k podporovaniu ich pozitívneho vzťahu k regionálnej kultúre, ľudovým zvykom a tradíciám. V dokumentácii MŠ boli zakomponované zámery, postupy, pravidlá a tiež osvetová činnosť v oblasti Hv a podpory rozvíjania HG detí.

Personálne podmienky, účasť učiteliek na vzdelávaní so zameraním na oblasť Hv, činnosť metodického združenia a tiež priaznivé materiálno-technické podmienky vytvárali predpoklad pozitívneho vplyvu na plnenie zámerov V a V. V rámci zasadnutí pedagogickej rady bola náležitá pozornosť venovaná monitorovaniu detí v oblasti rozvoja ich HG a tiež prezentovaniu zistených výsledkov z kontrolnej činnosti zástupkyne riaditeľa školy v oblasti rozvíjania Hv.

Realizovanými aktivitami v riadených i integrovaných hudobných činnostiach vytvárali učiteľky vhodné podmienky pre dosahovanie stanovených zámerov V a V. O ponúkané aktivity rozvíjajúce HG deti prejavili záujem, aktívne sa do činností zapájali. Spievali primerane nahlas, intonačne čisto, primerane reagovali na melodický sprievod klavíra, uplatňovali správne dýchanie. Rozlišovali hudobné a nehudobné zvuky, porovnávali intenzitu zvukov, identifikovali zdroj zvuku. Podľa farby zvuku deti dokázali identifikovať, pomenovať a triediť na skupiny rôzne druhy hudobných nástrojov. So záujmom sa zoznamovali s mechanickým

¹³ Tlieskanie a plieskanie rôznymi spôsobmi

metronómom, s jeho funkciou a uplatnením pri hudobných činnostiach. S využitím detských rytmických nástrojov tvorili rytmický sprievod k piesni, hrou na telo rytmizovali slová, vedeli zladiť pohyb s hudbou, uplatňovali tanečné a hudobno-dramatické prvky. Zvládali zahrať melódiu známej detskej piesne na rôznych druhoch klavírov. Bezprostredne sa vyjadrovali o obsahu a vlastných pocitoch z piesne, hudobno-pohybovej a hudobno-dramatickej činnosti, adekvátne reagovali na zadávané zmysluplné otázky učiteliek súvisiace so zámerom činnosti. Hodnotenie vlastného konania a konania iných detí preukázali len v jednej triede.

SILNÉ STRÁNKY

- činnosť poradných orgánov riaditeľa školy v oblasti Hv a podpory rozvíjania HG detí;
- vzdelávanie sa pedagogických zamestnancov v oblasti Hv a podpory rozvíjania HG detí;
- vybavenie MŠ učebnými pomôckami hudobného charakteru;
- využívanie vlastných hudobných nástrojov – flauta, gitara, fúkacia harmonika.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. Odporúča

- zamerať kontrolnú a hospitačnú činnosť vedenia školy na poskytovanie deťom pravidelnej spätnej väzby o ich výkonoch a podporovanie detí v hodnotení a sebareflexii.

PÍSOBNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. Školský vzdelávací program;
2. školský poriadok; plán práce MŠ na školský rok 2021/2022;
3. triedna kniha;
4. plán profesijného rozvoja; ročný plán vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov;
5. doklady o vzdelaní a ďalšom vzdelávaní pedagogických zamestnancov;
6. zápisnice z rokovania pedagogickej rady a metodického združenia; plán metodického združenia na školský rok 2021/2022
7. plán kontroly VVČ; hospitačné záznamy;
8. záznamy z pedagogickej diagnostiky.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Mgr. Eva Pazúriková

Dňa: 25. 03. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Žilina:

Mgr. Eva Pazúriková, školská inšpektorka

b) za kontrolovaný subjekt zodpovední vedúci zamestnanci:

Mgr. Ivan Hrozičnik, riaditeľ školy

PaedDr. Anna Štefánková, zástupkyňa riaditeľa školy

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 31. 03. 2022 v Martine:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Žilina:

Mgr. Eva Pazúriková

.....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Ivan Hrozičnik

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 pracovných dní od prerokovania):

Mgr. Ivan Hrozičnik, riaditeľ školy

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Eva Pazúriková, školská inšpektorka

.....

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti